

רע"פ 1315/13 - איאד סלאימה נ' מדינת ישראל

רע"פ 1315/13 - איאד סלאימה נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 1315/13

איאד סלאימה

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[20.02.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 24.10.2012 בעפ"ג 54117-06-12, שניתן על-ידי כב' השופטים צ' סגל; מ' י' הכהן; ב' צ' גרינברגר בשם המבקש - עו"ד אלון ג'וליאן

החלטה

- לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, שניתן על-ידי כב' השופטים צ' סגל, מ' י' הכהן ו-ב' צ' גרינברגר בעפ"ג 54117-06-12, מיום 24.10.2012. בפסק דינו קיבל בית המשפט את ערעור המשיבה על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים, אשר ניתן על-ידי כב' השופט ח' לי-רן, ביום 14.5.2012. רקע והליכים
- נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); פציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין; ושהייה בלתי חוקית, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.
- בכתב האישום, אשר הוגש נגד המבקש (הנאשם 3 בכתב האישום) ושני נאשמים נוספים (להלן, ביחד: הנאשמים), נטען כי, עובר ליום 23.5.2010, קשרו הנאשמים קשר במטרה לפגוע בעו"ד נעים חורי (להלן: המתלונן), על רקע תביעה אזרחית שהוגשה, תחת ייצוגו, נגד הנאשם 1 בכתב האישום, ונתבעים אחרים (להלן: הקשר). בכתב האישום צויין, כי המבקש והנאשם 2 אינם אזרחי מדינת ישראל ואינם רשומים במרשם התושבים.

במסגרת הקשר ולשם קידומו, ביקש הנאשם 1 מהנאשמים 2 ו-3 כי ישיגו לו אדם אשר יסייע לו לפגוע במתלונן. עקב כך, פנה הנאשם 2 לזהראן דענא (להלן: זהראן), תושב חברון אשר אינו אזרח ישראלי, עימו הייתה לו היכרות מוקדמת. כדי להסדיר את כניסתו של זהראן לשטח ישראל, ביקש הנאשם 2 מהמבקש לארגן לזהראן הסעה ממחסום עזרייה אל שטח ישראל. ביום 23.5.2010, ובעקבות תיאומו של המבקש, הגיע נהג, אשר זהותו אינה ידועה (להלן: הנהג) למחסום עזרייה, אסף את זהראן והביאו לביתו של המבקש, אשר בשער המוגרבים בירושלים (להלן: הבית), שם המתינו לו יתר הנאשמים. כשהגיע זהראן לבית, אמר לו הנאשם 2 כי הנאשם 1 מבקש שיתקוף את המתלונן אשר "מפריע להם בדיון הקשור לאדמה", וזאת תמורת סכום כסף. המבקש והנאשם 2 מסרו לזהראן כי ביום למחרת קבוע לנאשם 1 דיון מול המתלונן וכי הם לא מעוניינים שהמתלונן יגיע לדיון. כן מסרו לו, כי התקיפה תתבצע במשרדו של המתלונן, אשר ברחוב עלי איבן אבו טאלב בירושלים (להלן: המשרד). עבור שירותיו אלה, אמור היה זהראן לקבל ₪ 2,000 מקדמה, ו-₪ 3,000 לאחר ביצוע המעשה.

ביום 23.5.2010, ביקר הנאשם 2 באזור המשרד ובדק האם האזור מכוסה על-ידי מצלמות האבטחה של בית המשפט המחוזי בירושלים, הממוקם בקרבת מקום. בערבו של יום זה, הגיע הנאשם 1 לבית, כשהזהראן שהה במקום, שוחח עם המבקש ועם הנאשם 2 באשר להמשך קידומו של הקשר ויצא לאחר כמחצית השעה. בבוקר ה-24.5.2010, הגיע הנהג לבית כדי לאסוף את זהראן, המבקש והנאשם 2. הארבעה עצרו בחניון הסמוך למשרדו של המתלונן, המבקש צייד את זהראן בסכין (להלן: הסכין), והמבקש והנאשם 2 הסבירו לזהראן היכן מצוי המשרד ואמרו לו כי עליו לדפוק בדלת, לשאול האם מדובר במתלונן, לדקור אותו ולמסור לו כי "זה בשבילך בשביל המשפט של היום". עוד מסרו לו, כי הם עוזבים את המקום וכי הנהג ימתין לו למטה.

אחר הדברים האלה, יצא זהראן מהרכב, עלה למשרד, דפק בדלת, וכשפתח לו המתלונן את הדלת, ביקש להיכנס כדי לקבל ממנו יעוץ משפטי. המתלונן ביקש מזהראן לסיים לעשן את הסגריה שבידו, ניגש למטבחון אשר במשרדו, הביא עימו מאפרה ומסר אותה לזהראן. באותו הרגע, שלף זהראן את הסכין וחתך את המתלונן בידו השמאלית מהכתף מטה ובאמת יד שמאל. תוך כדי מעשיו, אמר זהראן למתלונן כי "זה בשבילך בשביל המשפט של היום". לאחר מעשיו, נמלט מהמקום, נכנס לרכב והנהג הסיעו לעזרייה. בשלב זה, העביר הנאשם 1 סכום של ₪ 5,000 לנאשם 2 כתשלום עבור ביצוע הדקירה. המבקש והנאשם 2 נטלו מתוך סכום זה ₪ 2,400 לכיסם, העבירו 600 לנהג עבור שירותיו, וסכום של ₪ 2,000 מסרו לזהראן. כששאל זהראן מה עם היתרה, השיב לו הנאשם 2 כי הוא יקבלה כשתסתיים התביעה האזרחית. כתוצאה מן הדקירה, נגרם למתלונן פצע עמוק ביד שמאל וחתך בזרוע שמאל באורך כ-20 ס"מ. המתלונן אושפז בבית החולים, נזקק לתפרים ונקבעה לו נכות של 10%, על-ידי המוסד לביטוח לאומי.

4. ביום 3.4.2012, הרשיע בית משפט השלום בירושלים את המבקש בעבירות המיוחסות לו, על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון.

ביום 14.5.2012, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש, לאחר שעמד על חומרת העבירות אותן ביצע; על עברו הפלילי, הכולל 4 הרשעות קודמות, ביניהן על עבירות של שוד מזוין, ניסיון לשוד, שהייה בלתי חוקית בישראל ועבירות נלוות; על העובדה כי עומד ותלוי נגדו עונש מאסר על-תנאי בר הפעלה, בן שלושה חודשים; על מידת המסוכנות הגבוהה הנשקפת הימנו; וכיוצא באלה. בית משפט השלום קבע, כי אין מקום לאבחן בין חלקו של כל אחד מהקושרים לעניין העונש, שעה ש"השלושה פעלו כחבורת מבצעים עיקריים, כשלאיש איש מהם חלק בקידום הקשר לקראת מימוש מטרות". בגדר נסיבות לקולא, מצא בית משפט השלום להתחשב בהודאתו של המבקש באשמה; העובדה כי הביע חרטה; העובדה כי לא היה לו עניין בתוצאות ההליך האזרחי בו הופיע המתלונן; וכן בנסיבותיו האישיות. עוד נקבע, כי אין להקיש מהעונש הקל אשר הוטל על זהראן בהליך אחר (18 חודשי מאסר לריצוי בפועל), שעה שזה הושת במסגרת הסדר טיעון לעונש, אשר הושג עקב העובדה כי זהראן שימש עד מדינה בכתבי האישום שהוגשו נגד המבקש ויתר הנאשמים.

לבסוף, גזר בית המשפט על המבקש 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל; הפעלה של 3 חודשי המאסר שהיו תלויים ועומדים נגדו, בת.פ. 3866-12-10; 6 חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה שעניינה שימוש באלימות; ו-2 חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

5. לאחר אלו, הוגשו ערעורים הדדיים מטעם המשיבה, ומטעם המבקש והנאשם 2, לבית המשפט המחוזי בירושלים. המבקש, ערער על חומרת העונש שהושת עליו, וטען כי יש לגזור עליו עונש הזהה לעונשו של זהראן, הדוקר, לאור חלקו הזעום בפרשה, והעובדה כי הוא לא יזם את הקשר, לא גייס את מבצעיו ולא היה הנהנה העיקרי שלו. עוד נטען, כי המבקש הפנים את חומרת מעשיו, וכי יש להתחשב במצבו המיוחד, בעובדה כי הוא נשוי לאישה ישראלית, אב לשני ילדים ואינו יכול להגיע לשטחים.

המשיבה ערערה על קולת עונשם של הנאשמים כולם, וטענה, כי לא ניתן משקל ראוי לחומרת מעשיהם, והעובדה כי מטרתם הייתה לפגוע במתלונן, הן כאדם והן כעורך דין בהליכים משפטיים לגיטימיים בהם ייצג. המשיבה ציינה בנוסף, כי לחובת המבקש רקע פלילי; כי השפעת האירוע על המתלונן הייתה קשה ביותר; וכי קשירת הקשר הייתה מורכבת, כללה פרטים רבים ותכנון מקדים. עוד הטעימה המשיבה, כי אין להקיש מגזר דינו של זהראן לגזר דינם של הנאשמים, שכן העונש אשר הושת עליו נעשה, כאמור, במסגרת הסכם עד מדינה, לאחר שנשקלה בכובד ראש חשיבות הבאת יוזמי העבירה ושולחיהם לדין פלילי.

6. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש (ושל הנאשם 2 לכתב האישום), וקבע כי דין ערעור המשיבה להתקבל. בית המשפט המחוזי קבע, כי על אף שמקובלת עליו הנמקתו של בית משפט השלום, התוצאה אליה הגיע "רחוקה מנורמת הענישה המתחייבת במקרה זה". נקבע, כי העונש שהושת על הנאשמים אינו הולם את חומרת מעשיהם וכי יש ליתן את הדעת כך שפגיעה כזו בעורך דין, על רקע עבודתו, עלולה לפגוע בהתנהלות התקינה של עבודת עורכי הדין וביכולתם לבצע את תפקידם נאמנה. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי חרף העובדה כי חלקו של הנאשם 1 רב יותר בביצוע העבירות, אין מקום להטיל המבקש והנאשם 2 עונש שונה, וזאת, בשל עברם הפלילי; העובדה כי תלויים ועומדים נגדם מאסרים מותנים; העובדה כי הם ביצעו את העבירות כ"מבצעים בצוותא"; ולאור נסיבותיו האישיות של הנאשם 1. לאור האמור, ובהתאם להלכה לפיה אין ערכאת הערעור נוהגת למצות עד תום את הדין עם נאשמים, העמיד בית המשפט את עונשם על עונש של 48 חודשי מאסר לריצוי בפועל, חלף העונש שהשית עליהם בית המשפט השלום, וקבע כי יתר חלקי גזר דינו יוותרו על כנם.

הבקשה

7. בבקשת רשות ערעור שהגיש המבקש, נטען על-ידו כי טעה בית המשפט המחוזי עת דחה את ערעורו, קיבל את ערעור המשיבה והחמיר בעונש המאסר שהושת עליו. לגישת המבקש, העונש סוטה מעיקרון אחידות הענישה, שעה שעל הדוקר עצמו הושתו 18 חודשי מאסר בלבד, ואילו עליו 48 חודשי מאסר. עוד נטען, כי לא היה מקום לגזור על המבקש ועל הנאשם 1 עונשים זהים, היות שהנאשם 1 היה היוזם והמתכנן של האירוע ואילו חלקו של המבקש היה זעום. אשר על כן, התבקשתי ליתן למבקש רשות לערער, לקבוע מועד דיון לשמיעת הערעור, ולהפחית בעונשו באופן משמעותי.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה וצרופותיה, הגעתי למסקנה כי אין להיעתר לה. הלכה ידועה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי", שמורה למקרים מיוחדים וחריגים, בהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית נכבדה, החורגת מעניינם של הצדדים לבקשה, או כשיש בנמצא שיקולי צדק מיוחדים (ראו, לעניין זה, רע"פ 8122/12 פחמאוו נ' מדינת ישראל (27.1.2013); רע"פ 669/13 ציבליק נ' מדינת ישראל (18.2.2013)). טענות לעניין חומרת העונש, כשלעצמן, לא יקימו עילה למתן רשות ערעור בפני בית משפט זה, אלא בנסיבות של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת (ראו, לעניין זה, רע"פ 711/13 הנסן נ' מדינת ישראל (30.1.2013); רע"פ 244/13 חרבגי נ' מדינת ישראל (19.2.2013)).

סבורני, כי אין כל הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת של הליך שיפוטי נוסף. בנסיבות העניין, לא מצאתי כי העונש אשר הוטל על המבקש סוטה, במידה כלשהי, ממדיניות הענישה המקובלת, וזאת חרף התערבותו של בית המשפט המחוזי בדינו של המבקש. לעניין זה יוזכר, כי אין בעובדה שערכאת הערעור החמירה בעונש כדי להצדיק מתן רשות ערעור בגלגול שלישי (ראו, לעניין זה, רע"פ 4883/12 הררי נ' מדינת ישראל (28.6.2012); רע"פ 6285/12 וקנין נ' מדינת ישראל (29.8.2012)). זאת ועוד, בא כוח המערער לא טרח אף לטעון כי המקרה דנן עומד בקריטריונים הנהוגים למתן רשות ערעור בשיטתו, והלכה למעשה, נראה כי הבקשה מהווה ניסיון ל"מקצה שיפורים" על פסק דינה של ערכאת הערעור. מטעמים אלו בלבד, יש לדחות את הבקשה.

9. לגופו של עניין, ובבחינת למעלה מן הנדרש, דעתי היא כי נכון עשה בית המשפט המחוזי, עת החמיר בעונשו של המבקש וחבריו, והעביר בכך מסר ברור ותקיף, לעניין חומרת התנהגותם הנפשעת. יש לגנות בחריפות מעשים כגון אלו, שיש בהם לא רק פגיעה קשה בגופו ובכבוד של אדם, באשר הוא, אלא גם חתירה תחת האינטרס הציבורי שבהתנהלות התקינה של עבודת עורכי הדין, ושל כל מי שעושה בשליחות החברה לפתרון סכסוכים, במסגרת מקצועו. עוד אציין, כי אין בטענות המבקש בכדי להצביע על סטייה מעיקרון אחידות הענישה. בצדק קבעו הערכאות הקודמות, כי אין להטיל על כל אחד מהנאשמים עונש שונה, לנוכח השוני בנסיבותיהם האישיות; עברם הפלילי, לרבות המאסרים המותנים אשר היו עומדים ותלויים נגדם; והיותם "מבצעים בצוותא" לביצוע העבירה. כך, גם, מקובלת עלי הקביעה כי אין לגזור גזירה שווה מגזר דינו של הדוקר לגזר דינם של הנאשמים, שעה שהסדר הטיעון המקל עימו קיבל תוקף, בשל תרומתו להבאתם לדין.

לאור האמור, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת של הליך שיפוטי נוסף.

לפיכך, הנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

ניתנה היום, י' באדר התשע"ג (20.2.2013).